

DECUS

DECUS

Bulletin

DECUS HOLLAND

NR. 81 - AUGUSTUS 1998

DIGITAL EQUIPMENT COMPUTER USERS SOCIETY

eureka98
The European Symposium
for DECUS Members and Digital Customers

CNIT, Paris La Défense
September 13-17th

 DECUS
DIGITAL EQUIPMENT COMPUTER USERS SOCIETY

COMPAQ

DECUS Europe Symposium Parijs
Gaan...en komen
Interfaces

Inhoud

Verenigingsnieuws

- 3 Van de redactie
- 3 Gaan...
- 3 ...en komen
- 4 DECUS Europe Symposium Parijs
- 5 DECUS Leadership Forum

Artikelen

- 6 Interfaces

Rubrieken

- 7 Ruilbeurs Nostalgische Producten
- 8 PDP-11 SIG nieuws
- 9 www.decus.nl
- 10 NOTE-ities

Service Pagina

- 11 Bestelformulier

Voorpagina: Aankondiging DECUS Europe Symposium

DECUS evenementenkalender

1998

13-17 september DECUS Europe Symposium
Parijs

Najaar Windows NT in de praktijk

DECUS Holland Bulletin

Nr.	Sluitingsdatum kopij	Verschijnt omstreeks
1998		
82	25 september	2 november
1999		
83	8 januari	15 februari
84	26 maart	5 april
85	7 mei	14 juni
86	23 juli	30 augustus
87	24 september	1 november

Van de redactie

De zomervakantie is weer voorbij. Voor u ligt een nieuw bulletin. Ook nu weer vol met wetenswaardigheden.

Op de één of andere manier wil het met de kopij van anderen dan de vaste schrijvers maar niet lukken. Van de leden zelf zien we helaas weinig bijdragen binnenkomen.

Dit keer iets meer dan de vorige keer over het DECUS Europe Symposium in Parijs. Verder weer een leuk verhaal van Kees de Groot en de gebruikelijke bijdragen van Jan Belgraver. De voorzitter heeft deze keer niets te melden. De besprekingen met DIGITAL wat nu Compaq heet, lopen nog. Hier is helaas nog niets nieuws over te melden.

U kunt het bulletin ook op het WEB (www.decus.nl) vinden. Tevens zijn de vorige twee nummers hier te vinden.

Het houdt maar niet op bij het DECUS secretariaat. Nu heeft per 1 augustus Els Maarschalkerweerd ons verlaten. Els gaat het wat rustiger aan doen. Gelukkig is er per 1 september een opvolgster in de persoon van Karin Hendriks.

Ik wens u veel leesplezier met dit bulletin. Heeft u op- of aanmerkingen laat het de redactie dan weten. Heeft u suggesties of een bijdrage voor het bulletin, laat dat ons dan ook weten.

Peter Oukes
Eindredactie

Gaan...

Beste DECUS-leden,

Via het bulletin wil ik een ieder laten weten dat ik besloten heb DECUS en ook DIGITAL te verlaten voor de bekende "nieuwe uitdaging".

Tegen de tijd dat dit bulletin verschijnt ben ik reeds weg. Ik wil u allen bedanken voor de prettige samenwerking en wie weet waar wij elkaar nog zullen ontmoeten.

Voor diegenen die dit nog niet gemerkt hadden, ook Ada van Hal is inmiddels weg bij het DECUS secretariaat. Wij geven het stokje over aan Karin Hendriks die zich hiernaast even aan u voorstelt. In de maand augustus zal het DECUS-secretariaat moeilijk te bereiken zijn, wij bieden u hiervoor alvast onze verontschuldiging aan.

DECUS het beste wensend voor de toekomst,

met vriendelijke groet
Els Maarschalkerweerd

...en komen

Even voorstellen.....

Mijn naam is Karin Hendriks, 37 jaar oud. Per 1 september zal ik de baan van Els overnemen.

Tot op heden was ik werkzaam bij DIGITAL binnen NSIS (Network & System Integration Services) als marketing communications specialist.

Ik zal vier dagen per week werkzaam zijn, waarvan één dag thuis. Dit houdt in dat ik op de maandag, dinsdag en donderdag fysiek op kantoor aanwezig ben en vrijdag vanuit huis de DECUS zaken behartig. Op alle vier deze dagen zal ik bereikbaar zijn onder nummer 030-2832089. Op woensdag zal het DECUS secretariaat vooralsnog gesloten zijn. Ik hoop op een prettige samenwerking en wellicht tot ziens op één van onze evenementen

Met vriendelijke groet
Karin Hendriks
Email: karin.hendriks@digital.com

DECUS EUROPE Symposium Parijs

Inmiddels zult u ongetwijfeld de brochure van het DECUS Europe Symposium hebben ontvangen en hopelijk heeft u reeds ingeschreven. Ik kan u hier misschien nog wat aanvullende informatie geven.

Allereerst een verklaring voor de grote vertraging en onzekerheid rondom het symposium.

Na de aankondiging van de overname van DIGITAL door Compaq werd een algehele stilte rondom dit voornemen afgekondigd, zoals dit gebruikelijk is in het Amerikaanse bedrijfsleven. Vanaf dat moment was het onmogelijk om ook maar iets te plannen, immers het symposium valt in het volgende boekjaar en dat zou wel eens geen boekjaar meer van DIGITAL kunnen zijn. Verder was het volstrekt onduidelijk wie we als keynote sprekers moesten uitnodigen. Tenslotte was het ook helemaal niet duidelijk hoe Compaq over de traditionele DIGITAL producten dacht en denkt.

Kortom pas na het fiat van de aandeelhouders werd er een echt groen licht gegeven en werd pas formeel bekend wat de inspanning van Compaq/DIGITAL zou zijn. Vanaf dat moment is koortsachtig gewerkt aan de brochure, aan een zeer intensieve reclamecampagne en aan een website speciaal gemaakt voor dit symposium.

Zoals bekend heeft het symposium de naam "Eureka98"

gekregen; de website is te vinden onder de URL www.eureka98.com.

Daar kunt u alle informatie vinden over het symposium en daar zal ook steeds het laatste nieuws worden gepubliceerd evenals de meest up-to-date versie van het programma. Ik raad u daarom aan af en toe deze site te bezoeken.

Dit jaar worden er naast de traditionele DECUS leden veel klanten van DIGITAL verwacht, die wellicht vaak maar een dag zullen blijven. Speciaal voor hen en op veler verzoek in de jaarlijkse questionnaire, worden gedurende alle drie de dagen een negental speciale presentaties gegeven met als ondertitel "Technology Directions".

Ik hoop u in Parijs te mogen begroeten niet alleen tijdens het symposium maar ook tijdens de speciale bijeenkomst die wij zeer waarschijnlijk weer voor de DECUS Holland leden zullen organiseren.

Hans Mees

namens het DECUS Europe Symposium Planning Committee

Deelnemers aan het DECUS Leadership Forum:
in het midden John Rose, daarvoor Evert Jan Evers en helemaal achteraan Hans Mees

DECUS Leadership Forum

Van 3 tot en met 5 juni werd wederom het zogenaamde DECUS Leadership Forum gehouden in het hoofdkantoor van Digital Equipment in Maynard.

Dit is een tweejaarlijkse vergadering van alle DECUS voorzitters uit de gehele wereld, waarbij de top van DIGITAL overleg pleegt met DECUS.

Op verzoek van enkele voorzitters was gepoogd deze vergadering uit te stellen tot na de feitelijke overname, maar met de vakantietijd voor de boeg bleek dat niet haalbaar. Tijdens de bijeenkomst werd de uitspraak van "geen bezwaar" van de Federal Trade Commission bekend, juist voor de al geplande aandeelhoudersvergadering op 11 juni. Het vervolg is inmiddels bekend: de overname is erdoor en er wordt hard gewerkt aan het invullen van namen in het internationale en de nationale managementteams.

Tijdens het Forum waren er presentaties van Bob Palmer, CEO van DIGITAL, John Rose, senior VP van Compaq, Jesse Lipcon en nog een aantal anderen over de toekomstige ontwikkelingen.

Veel tijd was ingeruimd om te discussiëren over de wijze waarop DECUS steun van DIGITAL krijgt en hoe dit te continueren met Compaq.

Aan het eind van de vergadering is een Steering Committee opgericht dat het namens DECUS het gesprek tussen DECUS en Compaq zal gaan voeren. Ik hoop u in een komende uitgave meer hierover te berichten.

Het was een interessante ervaring, waarbij de zeer positieve opstelling van John Rose ten opzichte van DECUS opvallend was.

Hans Mees
Deelnemer namens DECUS Holland bestuur

Interfaces

Koppelvlakken. Wat is een interface? Een interface heeft veel gedaanten. Het is een overgang van het één naar het ander. Iets er tussenin. Het heeft iets van twee werelden. De wereld van de ene kant en de wereld van de andere kant. Een interface is een brug. Er zijn heel veel verschillende soorten bruggen. Een voetveer is een brug, een pont waar alleen voetgangers op mogen. De fiets mag ook mee trouwens. Een gewoon veer, een pont, is pas een brug als hij net zo lang is als de rivier breed is. Dan blijft hij liggen en is het een brug. Als de pont zich dan opricht uit het water heb je een echte brug waar je onderdoor kunt varen, een interface van de ene kant naar de andere kant. Een tunnel is ook een interface. In welk opzicht een aquaduct boven een weg anders is dan een tunnel onder het water heb ik mijn dochter nooit uit kunnen leggen.

Van CD-speler naar autoradio

Voor minder dan 100 gulden koop je een apparaatje, een interfake-kastje, waarmee je een draagbare CD-speler aan je autoradio kunt koppelen. De autoradio moet er dan wel een zijn van het type met cassette-speler.

Autoradio's van vroeger zijn nooit ontworpen voor het aansluiten van toen nog niet uitgevonden randapparatuur. Er zit geen line-ingang op. De meeste CD-spelers van het draagbare type hebben trouwens ook geen line-uitgang. Dat is jammer want dan zou je de CD-speler rechtstreeks aan kunnen sluiten op je autoradio.

Als de autoradio een cassette-speler heeft kan je er audiocassettes in stoppen die vervolgens worden afgespeeld. De muziek van de cassette komt dan uit de luidsprekers van de autoradio. Een interfake-kastje is een fop-cassette die je als een audiocassette in de autoradio kan stoppen. Aan dat kastje zit een snoertje dat op de uitgang (line of koptelefoon? red.) van de CD-speler wordt aangesloten.

Daar had ik dan de afgelopen vakantie mijn kleine draagbare wereldontvanger op aan kunnen sluiten (zijn er trouwens autoradio's die wel de kortegolf-band kunnen ontvangen?).

Hoe werkt dat?

In de gleuf waar je de audiocassette in stopt zit een leeskop. Verder zit er een motortje in die het bandje in de cassette langs de leeskop laat bewegen. Dat bandje is gemagnetiseerd en die beweging veroorzaakt spanningswisselingen in de leeskop. Dat hoor je dan versterkt uit de luidspreker. Het zal die leeskop echter een zorg zijn wat de oorzaak is van die spanningswisselingen. Elke vorm van magnetisme die lijkt op een bewegend cassette-bandje geeft spanningswisselingen. Als je dus een apparaat in die gleuf stopt dat een wisselend magneetveld geeft hoor je dat uit de luidsprekers van je autoradio!

Een draagbare CD-speler heeft een koptelefoon-uitgang. Het signaal dat daar uit komt kan je versterkt toevoeren aan een schrijfkop. Als je die schrijfkop nu in de buurt houdt van de leeskop van de cassettespeler van de autoradio hoor je de muziek van je CD-speler!

Dit mechanisme intrigeert mij bijzonder: het voor de gek houden van apparaten waardoor je nieuwe koppelingen kunt maken.

Een stopcontact in een fitting

Een ander voorbeeld van een aangepaste interface is een

tussenfitting. Het apparaatje lijkt op de fitting van een gewone gloeilamp. Je kunt het dus overal inschroeven waar je een lamp in kunt schroeven. In de tussenfitting zelf kan je weer een gloeilamp schroeven. Maar in die tussenfitting zit een stopcontact. Je kunt daar dus weer een apparaat op aansluiten. Handig in een hotelkamer als je geen stopcontact voor je laptop kunt vinden!

Een infrarood-LED naar de videorecorder

Een van de mooiste en simpelste interface vind ik in de afstandsbediening van bijvoorbeeld de videorecorder. De zender bestaat uit een LED (Light Emitting Diode) van het infrarode type. Je ziet dus niet dat er licht uit komt, maar er komt wel degelijk licht uit (een videocamera is wel gevoelig voor infrarood licht, schijn maar eens in de camera). De televisie, de CD-speler of een ander apparaat met afstandsbediening hebben ook weer zo'n diode die het ontvangen infrarood licht omzet in spanningswisselingen. Die wisselingen worden weer geïnterpreteerd als commando's. Het zal de televisie weer een worst zijn wie de signalen uitzendt. Dat kan ook iets anders zijn dan de reguliere afstandsbediening (je kunt dus met een zelf meegebrachte afstandsbediening een televisie in een winkel of etalage besturen, ook na winkelsluitingstijd). Door op de luidspreker van een PC een infrarood-LED aan te sluiten kan je vanuit je PC de videorecorder besturen.

Van smartcard naar diskette drive

De aanleiding tot het schrijven van dit epistel is een advertentie die ik zag in een blad dat ik in de trein even van iemand leende vlak voordat hij de trein uit ging (hij wilde het blad, terecht, wel weer terug). Daar was sprake van een smartcard die in een soort fake-floppy gestoken werd. Ik weet niet of het een reclame-verzinsel was of een echt bestaand apparaat maar het idee is wel realiseerbaar. Het lijkt precies op de fop-cassette die in de cassette-gleuf van een autoradio gestopt kan worden om een CD-speler aan te sluiten. Je hebt dan dus alleen die fake-floppy nodig om een smart-card aan te kunnen sluiten op een PC. De PC hoeft dan niet omgebouwd te worden; praktisch elke PC heeft een 3,5 inch floppy drive.

Spanning voor een WebCam

Als je een camera op je PC aansluit, moet dat apparaat wel spanning hebben. Daarvoor heb je weer een kabel nodig naar een stopcontact of een adapter die in een stopcontact wordt gestoken. Een beetje poort op je PC levert ook spanning! Met name een toetsenbord kan flink wat stroom uit een PC trekken. Mijn webcam heeft daarom een speciaal tussenstukje dat aangesloten wordt op de plug van het toetsenbord om daar wat stroom uit te halen. Dat bespaart dan weer een kabel naar het stopcontact al of niet voorzien van een netadapter.

Gameport gebruikt als thermometer

De gameport van een PC heeft een viertal zogenaamde potentiometer-ingangen. Met die ingangen kun je een joystick (genotsknuts) op je PC aansluiten. Een simpele elektronica-schakeling kan zich gedragen als een joystick zodat je een elektronische thermometer op je PC kunt aansluiten via de gameport.

Seriële of parallelle poort

De parallelle poort van een PC was oorspronkelijk bedoeld voor de aansluiting van een printer. Daarmee was een snelle overdracht mogelijk van digitale gegevens van de PC naar een printer. Andersom is dat echter ook mogelijk en nuttig.

Een printer kan immers naar de PC terugmelden dat het papier met jam besmeurd is: "paper jam". Er kan heel veel teruggemeld worden tegenwoordig. Daarom is het mogelijk allerlei apparatuur aan te sluiten op de printerpoort voor een snelle bi-directionele communicatie tussen randapparatuur en de PC; er kunnen Zip-drives, CD-ROM-lezers, cassette-backup-systemen en scanners worden aangesloten.

Toepassing en misbruik

Dat soort 'misbruik' intrigeert mij buitengewoon: het gebruik van een reguliere interface om via een omweg toch je doel te bereiken. Of misbruik om via een bestaande interface de zaak voor de gek te houden.

Door een vlieg in een urinoir te plakken of te tekenen stimuleer je mannen de vloer eronder schoon te houden. Door een prettige geur in een auto schijnt de verkoop gestimuleerd te worden. Een bankbiljet zou je kunnen zien als een interface tussen je portemonnaie en de bank. Een vervalst biljet kan het gewenste effect hebben.

Over het Internet gaan bits en bytes. De ontvanger van die bits en bytes moet er dan maar vanuit gaan dat de afzender te vertrouwen is.

Een alarm-installatie kan een 'stille' melding verzorgen door een van tevoren geprogrammeerd nummer te bellen. Hoe? Door dezelfde toontjes te produceren als een gewoon telefoontoestel. Het zal de telefooncentrale een worst zijn of die toontjes geproduceerd worden door een echt telefoontoestel of een ander elektronisch apparaat. Ik kan met de geluidskaart van mijn PC dus ook bellen! Inbrekers schrik je af door een hond in je huis rond te laten

lopen (dan moet je hond wel Kazan of Hector heten en geen Fifi). Een inbreker schrikt ook van een elektronisch opgewekt hondegeluid (geluid van één hond, anders was het honden-geluid). Onervaren inbrekers kan je dus afschrikken met een luidspreker die honde- of hondengeblaf produceert.

Steganografie, het verbergen van informatie in een document, is ook zo'n toepassing. Een grijs vlak kun je maken door witte pixels af te wisselen met zwarte pixels. Je kunt ook af en toe twee witte pixels laten volgen door twee zwarte pixels. Het is ook mogelijk om een paar verschillend gekleurde pixels er als grijs te laten uitzien. Je gebruikt dan een kleurenfoto voor het transporteren van andere gegevens dan de foto zelf.

Misschien kun je straks een backup maken door met 1440 dpi een soort kleurenfoto te printen op een kleurenprinter? Hoe groot moet die foto zijn voor een partitie van 500 MB? Wat voor error-correctie moet ik verzinnen om die foto weer betrouwbaar in te kunnen lezen als ik de backup via de scanner weer terug wil zetten?

Interfaking, het anders gebruiken van een interface, geeft heel veel mogelijkheden. In ieder geval een overdenking tijdens het wachten op bus, trein of geliefde...

Kees de Groot

Ruilbeurs Nostalgische Producten

Sinds het DECUS Holland Symposium zijn er via onze Web Server een aantal vragen bij mij binnengekomen over hoe je aan een OpenVMS Hobby licentie kunt komen. Dat was niet zo moeilijk om te vertellen, maar wel aanleiding om op DWSNL (zie artikel www.decus.nl voor uitleg. red.) toch ook maar een paginaatje neer te zetten met een verwijzing naar het DECUS secretariaat. De links zijn momenteel te vinden in de 'Download Area' pagina en in die van de presentaties tijdens het afgelopen symposium.

De vraag naar de LEX editor voor RSX in het vorige nummer heeft helaas nog geen reactie opgeleverd. Misschien dat het deze keer lukt. Een medewerker van Dow Chemical zoekt de LEX editor waarmee hij in begin 80-er jaren onder RSX gewerkt heeft. Graag even een reactie als iemand die editor nog ergens heeft liggen, dan wel weet wie er nog een heeft. Misschien zou hij deze vraag ook op het Internet los kunnen laten.

Onlangs kwam ik in contact met een nieuw lid dat een hele verzameling oude DIGITAL apparatuur bleek te hebben, voornamelijk Q-bus (<http://www.iae.nl/users/pb0aia/vax/>). Ik heb hem, voor het geval hij dat nog niet wist, geadviseerd ook eens bij "Het Tehuis voor Bejaarde Computers" van Geert Rolf te gaan kijken (<http://www.iaf.nl/Users/Geert>). Eén van zijn reacties was: "Het klinkt mis-

schien ongelooflijk, maar na al die jaren hiermee bezig te zijn, heb ik nu pas ontdekt dat er een DECUS in Nederland is, dat heb ik nooit geweten." Ik kreeg de indruk dat hij vooral geïnteresseerd was in UNIX applicaties. Hij had plannen om de 'Ancient UNIX' licentie bij SCO te gaan aanvragen. Een licentie die, naar ik me meen te herinneren, in deze rubriek al eens eerder ter sprake is geweest.

Eén van zijn vragen was of er al eens iemand een 'PDP History Page' gemaakt had. Ik weet het niet. Iemand van de lezers soms? (AlteVista.compaq.com?red.)

Wilt u wat kwijt of zoekt u iets, neem dan contact op met ondergetekende. Dit kan via één op de achterzijde van dit bulletin vermelde mogelijkheden of via e-mail aan

BelgravJ@worldonline.nl.

Heeft u via deze rubriek iets op de kop getikt, dan zou ik het op prijs stellen daar iets van te horen zodat ik daar de volgende keer weer wat over kan vertellen.

Jan Belgraver
Voorzitter PDP-11 SIG

PDP-11 SIG Nieuws

In de zomermaanden begin ik altijd een beetje na te denken over het programma voor de najaars-bijeenkomst; zo ook nu weer. Het globale plan is weer om een halve dag aan een excursie te besteden en de andere helft aan lezingen. Als er iemand een goede suggestie heeft voor een interessante PDP-11-applicatie voor de excursie, hoor ik dat graag. Als thema voor de lezingen zou ik weer op de PDP-11 emulatoren willen mikken, maar nu eens niet op CHARON of VIKING als hoofdonderwerp.

Alvorens hier verder op in te gaan eerst nog een paar reactie op het symposium. Mentec, in de persoon van Chris Sturges, kon op dat moment nog niet zeggen wanneer de nieuwe versies beschikbaar zouden komen. RT-11 was bijvoorbeeld nog in field-test. Dave Carroll liet me weten dat RT-11 V5.7, RSX-11M/S V4.8 en een VAX-11/RSX V2.5 update ten behoeven van het Y2K probleem, bijna gereed zijn om naar DIGITAL (Compaq) verzonden te worden. Wanneer die dan weer gaan uitleveren is mij niet bekend.

Tenslotte kwam ik in het verslag van het Forum een verschrijving tegen in het antwoord van DIGITAL op mijn vraag waarom we zo weinig horen over de PDP-11 emulatoren die DIGITAL aan de man brengt. Waar "PDP-11 is verkocht aan Mentec." staat, had natuurlijk "De PDP-11 software is verkocht aan Mentec." moeten staan. Dan is het echter geen antwoord op de vraag, aangezien het hier om een softwarematige vervanging van de PDP-11 hardware gaat. De hardware heeft DIGITAL bij mijn weten nooit verkocht, maar alleen met ingang van dit jaar van de markt gehaald. Diegenen die op het symposium waren weten dat Peter Vergeer nog weer een andere emulator op het spoor was gekomen, een emulator die hem erg aansprak en bovendien een aantrekkelijk prijskaartje had. Hij was in principe bereid iets over zijn evaluatie-ervaringen te vertellen dit najaar als er op dat moment al iets te vertellen zou zijn.

Het ziet er naar uit dat een lezing over de ervaringen met Ersatz-11 (E11) van John Wilson een feit is: Peter heeft de software inmiddels ontvangen en me verteld dat het binnen een dag werkte en dat het overbrengen van zijn echte PDP-11 naar E11 relatief eenvoudig was. Bij mij kwam de vraag op wat E11 nu eigenlijk is en wie is zijn ontwerper?. Het lijkt mij de moeite waard er in dit nummer al eens even naar te kijken in plaats van te moeten wachten tot november of december.

Navraag bij John Wilson leerde me dat het emulator project in 1993 ontstond uit de behoefte om een privé PDP-11/34a met RSTS - in 1985 van zijn voormalige 'high school' overgenomen - te vervangen, omdat de kosten te hoog begonnen te worden. John, afgestudeerd in 'computer and systems engineering' aan het bekende Renselaer Polytechnic

Institute, blijkt sindsdien een indrukwekkende verzameling oude DIGITAL-apparatuur te hebben opgebouwd. De 11/34a had destijds op de 'high school' de bijnaam 'Digby's Bitpile' en deze naam zien we weer terug komen in die van zijn éénmans bedrijfje, op het Internet afgekort tot de URL <http://www.dbit.com>.

Omdat het project in de privé-sfeer ontstond was het bijna vanzelfsprekend dat de PC met zijn Intel 80x86 processor gekozen werd om te zien of het emuleren van de PDP-11 mogelijk zou zijn. En zo kon het gebeuren dat in november 1993 voor het eerst een heel primitieve versie van RT-11FB geboort werd, in maart 1994 gevolgd door versie 0.8 bèta die RT-11 zowel als RSTS op een geëmuleerde PDP-11/34 kon draaien. Het bleek dat de snelheid van de 11/34a op een 80386DX40 ongeveer de helft was van de echte. Natuurlijk veel te langzaam om praktisch bruikbaar te zijn, maar het werkte in ieder geval. En zo werd in de daarop volgende jaren met behulp van feedback vanuit het Internet E11 geleidelijk aan verder uitgebouwd tot een emulator die de meeste Q-bus en UNIBUS modellen, disk- en tape-drives en de belangrijkste serial multiplexers kent.

1994 was ook het jaar dat ik voor het eerst van emulator projecten binnen DIGITAL voor de Alpha hoorde. Die waren aanleiding voor onze eerste VIKING lezing op het symposium in 1995. In het geval van CHARON en VIKING waren ze primair ontwikkeld voor de UNIX respectievelijk Windows NT omgeving. Nadien werden er voor CHARON ook versies ontwikkeld voor de Intel-, OpenVMS- en Windows NT omgeving.

In het geval van John Wilson groeide het vrije-tijd project, mede door het steeds sneller worden van de Intel processoren, gaandeweg uit tot iets wat commerciële mogelijkheden heeft. Op een 400 MHz Pentium II haalt E11 nota bene een performance van wel bijna vijf maal die van de 11/93.

In juli 1997 werd een gestripte V2.0 als demo-versie op het Internet beschikbaar gesteld, inclusief een 33 bladzijden tellende handleiding. Het was leuk om hierin bij de bedankjes aan personen die op de één of andere wijze een bijdrage hebben geleverd aan E11 de naam van Dave Carroll van Mentec tegen te komen.

Al schrijvende begin ik steeds nieuwsgieriger naar het verhaal en demo van Peter Vergeer te worden.

Jan Belgraver
Voorzitter PDP-11 SIG

Heel verrassend was de afgelopen periode de sterke toename in het aantal aanmeldingen van nieuwe leden via onze Web Server. Ik zal de server verder DWSNL (DECUS Web Server NL) gaan noemen, analoog aan de OpenVMS/VAX server DCSNL (DECUS communicatie systeem NL) die we voorheen hadden. In de maanden mei t/m juli waren dat er resp. 0, 3 en 18. Er waren enkele groeps-lidmaatschappen bij.

In het vorige nummer vertelde ik reeds dat de inhoud van de CD-ROM van het DECUS Holland Symposium in Lelystad inmiddels een plaats gekregen heeft in de 'Download Area' van DWSNL. Inmiddels zijn de meeste ontbrekende lezingen daar aan toegevoegd. Ook het materiaal van de symposia van 1996 en 1997 is uitgebreid.

Alle lezingen zijn verpakt in ZIP-files, om de download-tijd zo laag mogelijk te houden. De lezingen zijn te bereiken via 'Download Area' | 'Presentation Sheets' | 1998, 1997 of 1996.

Er hebben ons ook een aantal vragen bereikt over de OpenVMS Hobbyist licentie voor de VAX en de OpenVMS Hobbyist CD-ROM die op het afgelopen symposium voor het eerst verkrijgbaar waren in Nederland (zie tevens het ruilbeurs artikel in het vorige nummer). Via 'Download Area' | 'OpenVMS Hobbyist Licentie' is er een link gemaakt naar een OpenVMS Hobbyist pagina welke informatie geeft over hoe men deze zaken kan bestellen.

Kortgeleden werden de eerste reeds verschenen nummers 79 en 80 van het Bulletin op DWSNL gezet en wel in de Publications Area. We hebben geëxperimenteerd met een PDF- en HTML-file formaat. Er is gekozen voor HTML,

omdat dat de mogelijkheid biedt van een inhoudsopgave met links naar de betreffende artikelen. Dat is wel handig, omdat het om een flink aantal pagina's gaat.

Ondertussen is ook de huishoudelijk reglement op DWSNL te vinden in 'DECUS Holland' | 'Huishoudelijk Reglement'.

Tenslotte weer wat gebruikscijfers. Het gebruik is vrij constant gebleven, met een uitschieter in april, de maand waarin het symposium werd gehouden en er ook een directe link naar de server was. De verwachte toename van het aantal opgehaalde bestanden kwam in april op gang. In mei en juni werden verschillende session notes van de symposia in 1996, 1997 en 1998 en een paar van de PDP-11 SIG in 1996 respectievelijk het Security Symposium in 1997 opgehaald.

Zoals altijd is commentaar heel welkom, stuur die bij voorkeur aan Webmaster@decus.nl.

E-mail naar het secretariaat kan tegenwoordig ook worden gericht aan Office@decus.nl

Jan Belgraver
Voorzitter Communicatie Commissie

www.decus.nl in cijfers

1998	Maart	April	Mei	Juni	Juli
Home Page hits	181	330	116	219	179
User sessions	238	417	237	225	278
Percentage sessions vanuit Nederland	40	42	43	37	48
Gemiddeld aantal hits / dag	116	268	83	118	126
Gemiddeld aantal user sessions / dag	7	13	7	9	8

NOTE-ities

DIGITAL Enterprise Vault for Windows NT

Enterprise Vault biedt flexibele archivering- en retrievalmogelijkheden voor Exchange berichten en documenten. DIGITAL Enterprise Vault for Windows NT zal in de zomer van dit jaar beschikbaar zijn.

DIGITAL Enterprise Vault voegt krachtige mogelijkheden toe aan MS Exchange. Het biedt uitgebreide mogelijkheden voor beheer van het archief, opslag en retrieval van berichten en documenten binnen MS Exchange. In tegenstelling tot traditionele backup en restore producten wordt alle gearchiveerde informatie geïndexeerd, waardoor deze makkelijk door de gebruikers kan worden doorzocht en elk individueel bericht kan worden opgehaald. Alle archivering wordt gecontroleerd door beleidsregels die de organisatie in staat stellen om centraal de regels voor informatieopslag te definiëren.

De belangrijkste functionaliteiten zijn:

- Smart Agents voor geautomatiseerde archivering van berichten gebaseerd op tevoren bepaalde regels
- De mogelijkheid voor gebruikers om zelf het archiveren van bestanden of mappen te initiëren
- Het indexeren van berichten en documenten in algemeen toegankelijke folders
- Complete contents: identieke bestanden worden maar één keer gearchiveerd
- De mogelijkheid voor gebruikers om hun eigen archief te doorzoeken met behulp van een webbrowser en de krachtige AltaVista Search engine.
- Het opvragen van individuele berichten ten behoeve van herstel van het archief
- Herstelde berichten zijn exacte kopieën van de originelen en worden in hun oorspronkelijke map opgeslagen
- Optionele Hierarchical Storage Manager kan bestanden op secondaire en tertiaire media opslaan
- Bestanden uit bepaalde categorieën worden eventueel automatisch vernietigd
- Flexibele infrastructuur maakt het mogelijk om met een enkel archief één of meerdere Exchange Servers te bedienen

DIGITAL Work Expeditor for Microsoft Exchange

Tijdens de beurs DIS'98 in Utrecht heeft Digital Equipment Work Expeditor for Microsoft Exchange geïntroduceerd. DIGITAL Work Expeditor biedt documentbeheer en workflow voor organisaties die Microsoft Exchange geïmplementeerd hebben of dit overwegen. De in Nederland ontwikkelde software is een belangrijk onderdeel van de strategische alliantie met Microsoft. In januari van dit jaar kwamen beide bedrijven overeen de bestaande samenwerking op het gebied van productontwikkeling en marketing uit te breiden. DIGITAL Work Expeditor zal naar verwachting eind deze zomer op de Nederlandse markt komen. Meer informatie kunt u vinden op <http://www.europe.digital.com/expeditor>

Door gebruik te maken van Microsoft Exchange en Microsoft Outlook als universele elektronische desktop biedt Work Expeditor een flexibele, aanpasbare applicatie voor het bouwen, implementeren en beheren van bedrijfskritische oplossingen voor arbeidsprocessen. Met Work Expeditor krijgt elke werknemer volledige toegang tot de informatie die hij voor zijn werkzaamheden nodig heeft.

DIGITAL Work Expeditor stelt klanten in staat om bedrijfsoplossingen te bouwen zonder hiervoor meer te investeren dan de Microsoft Exchange messaging-infrastructuur vereist. De software is ontworpen voor elk documentgebaseerd bedrijfsproces, van het delen van documenten tot het automatiseren van bedrijfsprocessen, zoals gezamenlijk projectbeheer, het beheer van personeelgegevens op een human resource-afdeling of de klantendossiers op een verkoopafdeling.

DIGITAL Work Expeditor bevat de volgende belangrijke functionaliteiten:

- De mogelijkheid om werkgroepen te ondersteunen op basis van zowel documentgebaseerde als teamgebaseerde bedrijfsprocessen
- Een uitgebreid beveiligingsframework voor bescherming tot op documentniveau, inclusief role-based beveiliging
- De mogelijkheid om alle veranderingen en acties in omgevingen waar meerdere mensen aan een project werken te traceren en te controleren middels logfiles
- Het real-time bijhouden van veranderingen aan gedeelde documenten
- Transactie- en data-integriteit
- Ontwikkeling van ad hoc en role-based workflow
- Een gelaagd framework voor het bouwen van eigen oplossingen; point-and-click configuratie; eenvoudige programmogelijkheden gebaseerd op Outlook/Visual Basic scripts; complexe programmeermogelijkheden gebaseerd op business objects

Op deze pagina wordt een aantal producten en diensten beschreven die u via dit formulier bij het DECUS Holland secretariaat kunt bestellen.

A practical Guide to VAX/VMS performance trouble shooting, V2.0

Dit handboek is een uitgave van de Performance Werkgroep en bevat een groot aantal praktische adviezen over tuning van VMS, netwerken en Rdb. De code voor dit boek is PW01.

Onderzoek naar beveiligings-tools.

Beoordeling van een aantal producten die ondersteuning bieden op het terrein van beheer en controle in een VMS-omgeving. De code voor dit geschrift is SEC03.

Evaluatiecriteria voor IT-producten.

Een beschrijving van de bestaande standaarden die gebruikt worden t.b.v. de evaluatie van IT-producten. De code voor dit geschrift is SEC04.

Onderzoek beveiligingsaspecten van databases onder OpenVMS.

Het verslag en resultaat van een onderzoek naar de beveiligingsaspecten van Rdb, DBMS en Oracle, aangevuld met enkele praktische tips. De code voor dit geschrift is SEC05.

DECUS Essential Tools 1994.

Zie pagina 12 e.v. van bulletin nr. 65 voor een inhoudsopgave. De kosten dienen pas voldaan te worden na ontvangst van een factuur. De code voor deze CD-ROM is VS0174.

Overige programmatuur op CD-ROM

(VS.....) Hiervan is het nummer te vinden op pagina 11 van bulletin nr. 65 of op te vragen bij het secretariaat.

Voorwaarden:

De standaard leveringsvoorwaarden van DECUS Holland zijn van toepassing. De artikelen met codes PW01, SEC03, SEC04 en SEC05 dienen vooruit betaald te worden. Zij worden binnen 4 weken na ontvangst van zowel de betaling als het volledig ingevulde formulier toegezonden.

Aanvraag DECUS lidmaatschap

DECUS leden kunnen gebruik maken van alle producten, activiteiten en diensten van de vereniging tegen het ledentarif. Voor meer informatie zie de kolom DECUS Holland op de achterpagina. De code voor deze dienst is DECUS.

Bestelformulier

Ondergetekende

Naam .....

DECUS lidmaatschapsnummer .....

Bedrijf/Instelling .....

Adres .....

Postcode/Plaats .....

Telefoon .....

Bestelt hierbij: (vooruitbetaling verplicht)

☐ ..... x PW01 à NLG 70,00 = NLG .....

☐ ..... x SEC03 à NLG 27,50 = NLG .....

☐ ..... x SEC04 à NLG 27,50 = NLG .....

☐ ..... x SEC05 à NLG 27,50 = NLG .....

Ik betaal vooruit:

☐ per giro, rekening 39 76 113 t.n.v. DECUS Holland te Utrecht.

☐ per bank, rekening 30 00 82 320 t.n.v. DECUS Holland te Utrecht.

☐ per cheque/girobetaalkaart, welke met dit formulier is meegezonden.

Bij overschrijvingen altijd vermelden:

naam, DECUS lidmaatschapsnummer en code(s)

Bestelt hierbij CD-ROM:

☐ ..... x VS0174 à NLG 250,00 = NLG .....

☐ ..... x VS ..... à NLG 250,00 = NLG .....

De kosten van de CD-ROM's, vermeerderd met NLG 10,00 administratiekosten, worden voldaan na ontvangst van een factuur.

Verzoekt om gratis toezending van informatie en aanvraagformulier omtrent:

☐ DECUS lidmaatschap

Datum: ..... Handtekening: .....

Vul dit formulier of een kopie hiervan volledig in.
Stuur of fax dit naar:

DECUS Holland
Postbus 9212
3506 GE Utrecht
Fax nr.: 030 - 283 22 36

DECUS Holland

DECUS Holland is de vereniging van gebruikers van DIGITAL-producten en -diensten in Nederland. De vereniging heeft ten doel de informatie-uitwisseling met betrekking tot deze producten te bevorderen en een belangenbehartiger te zijn van de gebruikers ervan.

DECUS Holland Bestuur

Voorzitter:	H. Stiekema (a.i)	h.stiekema@inter.nl.net
Penningmeester:	L. Hinds	106263.356@compuserve.com
DECUS Europe afgevaardigde:	J.R. Mees	mees@pml.tno.nl
SPC afgevaardigde:	R.N.P. van der Eng	rnvdeng@vx8000.nl
DIGITAL vertegenwoordiger:	J.A. Kroesen	ko.kroesen@digital.com

Correspondentie-adres

Digital Equipment Computer Users Society
Postbus 9212
3506 GE UTRECHT
e-mail: via DECUS-secretariaat

Secretariaat

Het secretariaat is op werkdagen (behalve op woensdag) telefonisch bereikbaar van 09.00-12.00 uur en van 13.00-16.00 uur.	Telefoon:	030 - 283 20 89
	Fax:	030 - 283 22 36
	E-mail:	karin.hendriks@digital.com

Lidmaatschap

Het lidmaatschap van DECUS Holland is persoonlijk en kan worden verkregen door aanmelding bij het DECUS-secretariaat. De contributie bedraagt NLG 75,- per jaar en dient te worden voldaan na ontvangst van een factuur. Voor groepsleden (twee of meer leden) die een gezamenlijke factuur willen ontvangen geldt een korting van 20 procent.

Het lidmaatschap wordt steeds automatisch voor een kalenderjaar verlengd, tenzij voor 1 november een schriftelijke opzegging is ontvangen op het secretariaat. Ook voor de groeps-korting geldt 1 november als peildatum.

Voor leden zijn gratis: het DECUS Holland Bulletin, lidmaatschap van de SIG's (Special Interest Groups) en werkgroepen, en informatie over diverse activiteiten en symposia. Van de overige producten, activiteiten en diensten van de vereniging kunnen leden gebruik maken tegen ledentarief. Sommige activiteiten staan ook open voor niet-leden, echter tegen hoger tarief.

Voor meer informatie, aanmeldings-formulieren en dergelijke kunt u contact opnemen met het DECUS-secretariaat of gebruik maken van het formulier op de service-pagina.

Colofon

Het DECUS Holland Bulletin is het blad van DECUS Holland, heeft een oplage van 1500 exemplaren en verschijnt 5x per jaar. Het is een uitgave van het DECUS Holland bestuur.

Primair doel is de lezers te informeren over alle activiteiten, diensten, evenementen en bestuursaangelegenheden van DECUS, alsmede informatie te geven die van belang is voor de leden in relatie tot het gebruik van DIGITAL-producten en diensten. Daarnaast biedt het blad aan de leden van de vereniging een forum voor zowel onderlinge uitwisseling van informatie en visies, als het voorleggen van vragen.

Redactie

Hoofdredactie:	Ko Kroesen	ko.kroesen@digital.com
Eindredactie:	Peter Oukes	p.r.oukes@fd.agro.nl
Leden:	Evert Jan Evers	E.J.Evers@med.uu.nl
	Karin Hendriks	karin.hendriks@digital.com

Redactiecontacten

PDP-11 SIG:	J.H. Belgraver	BelgravJ@worldonline.nl
Security WG:	D. Pasma	d.pasma@getronics.nl
Performance WG:	F. van het Nederend	fred.vanhetnederend@digital.com

Redactie-adres

Redactie DECUS Holland Bulletin
Postbus 9212
3506 GE UTRECHT
E-mail: via redactieleden of DECUS-secretariaat.

De redactie behoudt zich het recht voor aangeboden stukken te bewerken of in te korten, één en ander in overleg met de auteur, of in het geheel niet te plaatsen. De doelstellingen en het belang van DECUS worden hierbij als uitgangspunt gehanteerd. Commerciële uitlatingen (waaronder productadvertenties) worden niet geplaatst.

Overname van de gehele of gedeeltelijke inhoud van het DECUS Holland Bulletin is toegestaan, mits met bronvermelding en na schriftelijke toestemming van de redactie.

Hoewel aan de inhoud van deze publicatie uiterste zorg is besteed kunnen er onjuistheden en/of onvolledigheden in voorkomen. DECUS Holland, Compaq Computer Corporation, Compaq Computer B.V. en de redactie aanvaarden daarvoor geen enkele aansprakelijkheid.

Ingezonden stukken zijn uitsluitend en alleen de verantwoordelijkheid van de auteur/inzender.

Informatie vermeld in sommige artikelen van deze publicatie is overgenomen met toestemming van Compaq Computer Corporation en/of Compaq Computer B.V.

SIG's en Adressen

PDP-11 SIG

J.H. Belgraver
NV Organon
Clin. Pharmacol. Dept.
Room AP0111
Postbus 20
5340 HB OSS
Tel.: 0412 - 66 29 43
BelgravJ@worldonline.nl

PERFORMANCE WERKGROEP

P. van der Leek
Gelderse Singel 71
4033 KD LIENDEN
Tel.: 0344 - 60 32 22
repository@pi.net

SECURITY WERKGROEP

C.J. de Groot
Afd. Agr. Onderwijskunde / SPEC/AO
Hollandseweg 1
6706 KN WAGENINGEN
Tel.: 0317 - 48 35 57
kees.degroot@alg.au.wau.nl

PROGRAM LIBRARY CONTACT

H. Stiekema
Tooroplaan 21
6006 PK WEERT
Tel.: 0495 - 53 06 12
h.stiekema@inter.nl.net

SYMPOSIUM PLANNING COMMITTEE

B. van Staveren
Bos en Lommerplantsoen 1
1055 AA AMSTERDAM
Tel.: 020 - 687 18 90
bstavere@gak.nl

Handelsmerken

UNIX is een gedeponeerd handelsmerk in Amerika en andere landen, exclusief in licentie verstrekt door X/Open Company, Ltd.

DEC, DIGITAL logo, DECUS, PDP, VAX, PRO, VMS, OpenVMS, Rainbow, WPS, RSX, VT, RSTS, RT-11, ULTRIX, ALL-IN-1, MicroBus, MicroPower/Pascal, Alpha AXP, PATHWORKS, LinkWorks, TeamLinks, FMA, DATATRIEVE, ACMS, DECtrace, DECnet/OSI, DECnet, Reliable Transaction Router, MAILWorks, MAILbus, POLYCENTER, AltaVista en vele combinaties met DEC en VAX als toevoeging zijn gedeponeerde handelsmerken van Compaq Computer Corporation.

Alle ander handelsmerken zijn eigendom van de desbetreffende eigenaar.